

Hälsning

FRÅN FÖRSAMLINGSFAKULTETEN

NR 1, 2020

**Göteborg-Wittenberg
tur och retur**

Nytt år(tionde) = nya möjligheter och nya utmaningar!

*Herrens nåd är det att det inte är ute med oss,
ty det är inte slut med hans barmhärtighet.
Den är var morgon ny, ja, stor är din trofasthet.*

Dessa välkända och tänkvärda ord står, överraskande nog, i Klagovisorna, en skrift (möjligen av profeten Jeremia) som tillkom i anslutning till Jerusalems förstörelse år 586 f.Kr.

I anslutning till ett årsskifte som dessutom markerar inledningen till ett nytt årtionde, finns det anledning för oss på Församlingsfakulteten att göra en utvärdering av den gångna utvecklingen och vilka utmaningar som ligger framför oss: *Vägar vi gått och vägen fram*, för att anspela på en känd boktitel med Göteborgskoppling.

På **1990-talet** var förhoppningarna stora och framtidskartan blank. Fakulteten grundades 1993. Kopplingen till den stiftelse (startad 1922/24) som 1997 bytte namn till Peter Isaac Béens utbildningsstiftelse gav stabilitet, likaså samarbetet med vår systerorganisation L M Engströms gymnasium som vi även delade lokaler med. De teologiska förebilderna fanns framför allt i Danmark, särskilt Dansk Bibel-Institut men även Menighetsfakulteten i Århus, och, på vissa punkter, även Menighetsfakulteten i Oslo resp. Biblicum i Uppsala. Vad gäller undervisningen arrangerade FFG vissa egna föreläsningar och kurser, men våra studenter bedrev huvudparten av sina studier vid Göteborgs universitet, en inte okomplicerad konstruktion. Efter några år i det gamla biskopshuset lyckades FFG skaffa egna lokaler; åren 1997–2015 hyrde vi delar av Johannebergs landeri av Göteborgs kommun, en centralt belägen fastighet vid Korsvägen.

Millennieskiftet sammanföll med att Församlingsfakulteten, på uppdrag av Svenska kyrkans fria konsistorium / Kyrklig Samling, startade upp en egen teologisk utbildning, *Teologisk utbildning för kyrka och samhälle* (TU). Denna utbildning började alltså ges hösten 2000 och kommer nu i sommar att fasas ut och ersättas av en bachelor-utbildning i Fjellhaugs regi (se nedan). Under ett antal år (2005–16) drev FFG även en bibelskola, *Bibelskola Göteborg*, större delen av tiden i samarbete med Markusgården i Göteborg.

När **10-talet** gick in hade vår TU-utbildning just blivit ackrediterad (2009) av en evangelikal europeisk organisation, *European Evangelical Accrediting Association*, vilket gav nya möjligheter i den akademiska världen. Bland annat kunde våra studenter

lättare få tillträde till högre utbildningar runtom i världen. Däremot kunde de inte erhålla en formell kandidat-examen via oss, inte heller svenska studiemedel. Det ledde på sikt till att rekryteringen började dala, vilket sammanföll med minskande rekrytering till bibelskolan. Däremot började annan planering att bära frukt. Ungefär samtidigt, 2015, som Fakulteten tvingades flytta till nya lokaler (läs: bättre och billigare!), ett patricierhus på Ekmansgatan som moderstiftelsen PIBUS köpte in, kom en amerikansk masterutbildning i gång hos oss. Mångåriga kontakter med *Concordia Theological Seminary* i Ft. Wayne har lett till att ca 20–30 personer från norra och östra Europa kunnat påbörja högre studier hos oss. Hittills har tre studenter avlagt en *Master of Sacred Theology* (STM) här i Göteborg, och nästa kull avlägger sin examen nu i mars.

När **20-talet** nu går in, är *Bibelskola Göteborg* ett minne blott (men gott och välsignat!), *TU-utbildningen* håller på att fasas ut, *STM-utbildningen* rullar på för fullt – och våra första *Fjellhaug-studenter* har avslutat sin första termin här på Ekmansgatan. Dessa 11 studenter är inskrivna på Fjellhaug i Oslo och examineras där. Delar av studierna sker med hjälp av de internetlektioner som Fjellhaug-lärarna tagit fram. Men studiemiljön återfinns här på FFG, och de får alla ta del av den undervisning som våra lärare ger (på svenska!). Efter tre års studier kommer de att kunna avlägga en norsk bachelor-examen och under studietiden kan de, om de så önskar, erhålla svenska studiemedel från CSN.

Under årens lopp har ett stort antal studenter läst här på FFG, alternativt haft läsplats här hos oss. Med tiden har detta skapat kontakter med länder som Norge, Finland, Peru, USA och Mongoliet. Ett tiotal tidigare studenter är numera präster i Missionsprovinsen och 20–30 med koppling till FFG (i första hand som "läsplatsstudenter", men andra via TU resp. bibelskolan), tjänstgör i dag som präster / diakoner i Svenska kyrkan.

På en rad olika sätt – inberäknat våra kurser, böcker, småskrifter, föreläsningar, poddar o.s.v. – kan vi alltså se att gångna tiders *sådd* nu bär rik *skörd*.

Välkommen att på olika sätt understödja den sådd som nu pågår här på FFG. Att bedriva god teologisk undervisning och forskning på Bibelns och den evangelisk-lutherska trons grund – det har varit Fakultetens kallelse och är det också nu på 20-talet.

Rune Imberg

Slottskyrkan i Wittenberg

Hälsning är utgiven av
Församlingsfakulteten
Ekmansgatan 3
411 32 Göteborg
Tel: 031-778 35 40
E-post: info@ffg.se
Hemsida: www.ffg.se
PlusGiro: 6 40 60-7
BankGiro: 622-5387

Ansvarig utgivare:
Torbjörn Johansson
Redaktion:
Rune Imberg (red.),
Marie Persson (red.sekr.)
Jakob Appell

Den levande Guden

Betraktelse vid ett årsskifte

Vi har fått börja ett nytt decennium. Inför den okända framtiden är det viktigt att påminna sig, att vi människor inte är lämnade ensamma att klara oss bäst vi kan på egen hand. Tvärtom är vi kallade till att leva i gemenskap med Gud, som håller himmel och jord, nutid och framtid i sin hand. För att kunna tro och vila i förtröstan på en sådan Gud behöver vi varje dag på nytt ta del av Guds ord och löften. Ett bibliskt uttryck som vi här särskilt ska ta fasta på är ”den levande Guden”.

Vad vill Skriften framhäva med beskrivningen ”den levande Guden”? Det är uppenbarligen något mera än det faktum att Gud lever och är en verklighet, men de exakta nyanserna beror på sammanhanget som uttrycket används i. I Josua bok återges ett tal till Israels folk, där Josua beskriver hur Gud ska driva undan olika folkslag för dem och hur Jordans vatten ska bli stående som en hög vall. I detta sammanhang säger Josua till Israels folk: ”Av detta ska ni förstå att *den levande Guden* är mitt ibland er” (Jos 3:10). Det som här framhävs är att Herren är en Gud som är *verksam i den historiska och konkreta verklighet* som han har skapat. Israels Gud är alltså inte sådan, att han lämnar folket att klara sig på egen hand. Många av de folk som omgav Israel på Gamla testamentets tid skildrar sina gudar på ett helt annat sätt, där gudarnas intresse för människorna är begränsat till vilken nytta de kan ha av dem. I Gamla testamentet möter återkommande kritiken av avgudar som tomhet. ”Hednafolkens avgudar är silver och guld, verk av människohänder. De har mun men talar inte, ögon men ser inte, de har öron men hör inte, ingen andedräkt finns i deras mun. De som har gjort dem kommer att likna dem, ja, alla som förtröstar på dem” (Ps 135:15–18).

Israels bekännelse, att Gud förmår att verka och gripa in i den historiska och konkreta verkligheten, skilde sig även markant från den förståelse av det gudomliga som var vanlig bland de grekiska filosoferna. Dessa kunde med Aristoteles tala om den ”Orörlige Röraren”, som var höjd över denna världs myller av händelser. Liksom solen drar alla blommor och öppnar knopparna genom sin värmande kraft,

så kunde denne högste ”gud” påverka människorna. Men den Orörlige Röraren grep inte in i det konkreta, jordiska, mänskliga livet. Det gör däremot Israels Gud och därför kallar Josua honom för *den levande Guden*. I Israels lovsånger kommer det till uttryck så: ”Jag vet att Herren är stor, att vår Herre är större än alla gudar. Herren gör allt vad han vill i himlen och på jorden, i haven och i alla djup” (Ps 135:5f.).

I Bibeln uppmanas vi att ha Gud för våra tankar och att hålla i minnet vem han är. En frestelse vi hela tiden ställs inför, är att glömma Gud, hans ord och hans gärningar. Sinnet blir fyllt av så mycket annat. Men den finns en annan, mera försätlig frestelse, nämligen att Gud blir något som *bara* finns i tankarna. Gud blir ersatt av vår föreställning om Gud. Gud blir ersatt av våra tankar om Gud. För att övervinna faror av olika slag blir det viktigt att hela tiden på nytt möta Gud i hans eget ord. Beskrivningen av Gud som den ”levande” stryker under att *Gud är en verklighet utanför oss själva*. Därför kan vi ha en relation till honom och därför kan vi be till honom. Det är inte vi som bär Gud utan Gud som bär oss.

Gud är den han är, den som lever och allt levandes ursprung och källa. Han är i Jesus Kristus dödens övervinnare, den som har fört liv och oförgänglighet fram i ljuset genom evangelium. Genom Guds ord bärs allt i hela skapelsen och genom Guds ord som predikas verkar han människans frälsning. Gud är verksam i historiens myller såsom den allsmåttige Skaparen och han är verksam i kyrkan som syndares Frälsare och som den livgivande Helige Ande. Det är inte vi som ska uppehålla skapelsen. Det gör Gud. Inte heller är det vi som ska uppehålla kyrkan. Det gör Gud. I detta perspektiv får vi möta det nya året. Vi kallas av Gud att gå in i uppgifter i både skapelsen och församlingen. I dessa uppgifter får vi vara hans ringa medarbetare. Liksom vi tar emot varje ny dag och uppgift ur hans hand, så får vi också ta emot hans löften och be honom att vara med oss och ge sin hjälp i smått som stort.

Torbjörn Johansson
rektor

Gud är verksam i historiens myller såsom den allsmåttige Skaparen och han är verksam i kyrkan som syndares Frälsare och som den livgivande Helige Ande.

Arbete pågår – på Församlingsfakulteten

Pablo Araque

Av förklarliga skäl får *Hälsnings* läsare veta mycket om vad som händer på FFG i form av teologisk utbildning, kurser, bokutgivning, Internet-relaterad verksamhet osv. Men i huset pågår mycket annat som är mera okänt. Här finns ett antal hyresgäster, läsplatsstudenter och därtill flera personer som gör många, mer eller mindre, ideella arbetsinsatser.

Bland hyresgästerna finns på första våningen redaktionen för *Kyrka & Folk*, en veckotidning som ges ut av *Kyrkliga Förbundet för evangelisk-luthersk tro*. Även *Kyrkliga förbundets bokförlag* återfinns i huset. Det är främst redaktionschefen Gabriel Skillings som bemannar kontoret. På samma kontor sitter också ofta Jakob Birgersson, som driver webbpubliceringsföretaget *Trevlig*. Jakob anlitas av FFG som konsult i IT-frågor och är den som formgivit FFG:s hemsida.

I huset återfinns också Samuel Nelson. Samuel arbetar för *KRIK (Kristen Idrottskontakt)*, som har ett litet kontor i källaren. Rummet blir till en bas för administration, planering och kontaktarbete, när arbetet till stor del handlar om att ute på fältet starta upp och stötta idrottsgrupper på kristen grund.

På tredje våningen hyr *Credo* ett kontor för sin studentavdelning. Pierre Nordling är ansvarig för studentarbetet i Sverige och biträds av Jonathan Pearson för arbetet i Väst. Både Pierre och Jonathan är nöjda med placeringen. Geografiskt ligger kontoret mitt i Göteborgs universitets- och högskolevärld, där merparten av studentarbetet bedrivs, och det är nära till Centralstationen och förbindelsen med andra

studentstäder. *Credo* utgör ett nätverk för kristna studenter runt om i landet. På FFG uppstår också ett nätverk genom personliga möten och positiva förbindelser med sammanhang som står *Credo* nära.

På söndagar hyr *Kinesiska församlingen i Göteborg* kapellet för sina gudstjänster. Pastorn Haoyin Cheng är en före detta student på FFG.

I huset rör sig också människor som gör (mer eller mindre) ideella arbetsinsatser. I tidigare nummer av *Hälsning* har de ovärderliga resurspersonerna för vårt bibliotek omnämnts, Rune Mårtensson och Margareta Hyltegren. De som varit med på olika FFG-arrangemang har säkert strålat samman med Pablo Araque, som oftast står till tjänst i köket och med servering (utöver många andra sysslor av olika karaktär). Dan Åkerberg har på senare tid ställt sin tid och sina förmågor till förfogande med diverse praktiska sysslor (bl.a. en del renoveringsarbete). Dan är också fotograf och några av hans alster utgör för närvarande en utställning i trappan upp till andra våningen. Kristoffer Helle är visserligen student på FFG men har lagt ner mycket arbete på den inspelningsstudio som inretts i huset och podd-verksamheten som utgår från FFG. Marie Persson hör till dem som arbetat allra längst på FFG. Arbetet som institutionssekreterare hör till det ovärderliga arbete som ofta ses som självklart, men som emellanåt är värt att uppmärksamma.

Sammantaget kan det konstateras att *arbete pågår* – på ett mångfacetterat sätt för Guds rikets utbredande – på Ekmans-

Fr. v.: Jonathan Pearson, Joel McInnes, Pierre Nordling, Samuel Nelson

Jakob Birgersson

Dan Åkerberg

Ingemar Svenungsson och Kristoffer Helle

gatan 3. Det är också värt att uppmärksamma den ström av pengagåvor (och arbetet bakom!) som kommer Församlingsfakulteten till del och som gör allt detta arbete möjligt. Varje arbetsinsats och varje gåva är som en talent som inte "grävs ner" utan som förvaltats väl (Matt 25:14ff). Det är en förhoppning att dessa rader också kan få vara till uppmuntran till fortsatt bön, gåvor och arbete tillsammans med oss som utgör Församlingsfakulteten som institution i arbetet med Guds rikes utbredande.

Jakob Appell

Bankgiro: 622-5387
 SWISH: 123 100 84 57 (Ange "FFG gåva" i meddelandet)
 Stående överföring:
 • SEB 5760-1004554
 • Swedbank 8105-9, 983435155-4
 • Nordea 30161713327

ANNONS

Nordiska
Lutherhjälpen

"mina minsta"

Bistånd som utgår från evangeliet och ser till hela människan i vardag och katastrof.

Plusgiro: 62 86 94-2
 Swish: 123 32 08 725

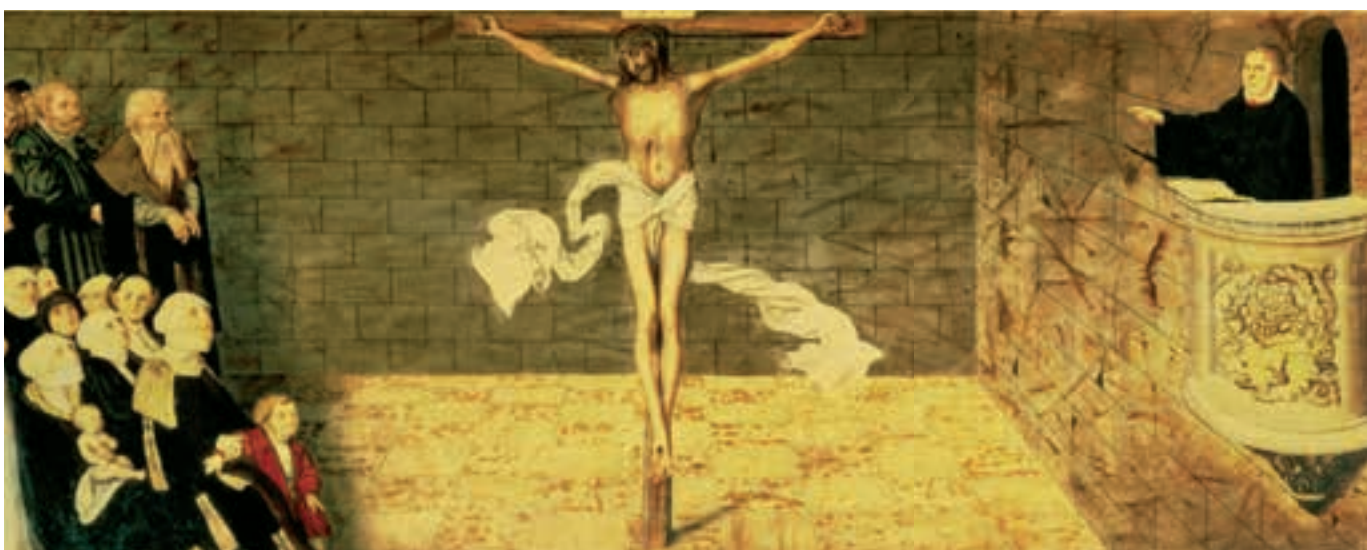

Antagning *Filippusprogrammet* eller *Bachelor-programmet*

I skrivande stund är ca 11 studenter på olika nivåer/sätt med i det nystartade teologiska programmet som sker i samarbete med Fjellhaug Internasjonale Høgskole i Oslo. Vårens kurser behandlar bl.a. troslära, världsreligionerna och bibelämnen. Nästa ordinarie antagning för teologiska studier på FFG blir hösten 2021, dvs. vi följer vår tidigare rytm med antagning vartannat år.

Däremot finns det ett antal bakdörrar öppna som gör det möjligt att påbörja studier på FFG tidigare. Den intresserade ombeds att kontakta studiehandledaren, i ett så tidigt skede som möjligt, för att få information om vilka studier som erbjuds och tänkbara antagningsvägar.

Mail: studiehandledare@ffg.se, tel: 031-778 35 40

Fördjupning i fastetid: *Försoningen*

Under måndagskvällar i fastetiden inbjuder FFG till fördjupning i dubbel bemärkelse. Dels upprätthålls traditionen med *passionspredikningar*, utläggningar över Jesu lidandes historia, och dels blir det en öppen *föreläsningsserie* i sex delar om *försoningen* i kristen förståelse. Passionspredikningarna hålls kl. 18 (med tjuvstart 24/2), följt av lite fika, och föreläsningarna börjar kl. 19. Ingen avgift, ingen anmälan, alla välkomna! Utöver fakultetens egna lärare bidrar ett antal gäster med förkunnelse och undervisning:

• **Olof Edsinger**, generalsekreterare i *Svenska Evangeliska Alliansen*, författare och opinionsbildare med ett kristet perspektiv. Har bland annat arbetat med samtidsanalys och evangeliets vägar fram till nutidsmänniskan.

Program

24/2 Teologiskt forum kl. 15.30: *Ledarskap under korset*, Olof Edsinger

Passionspredikan kl. 18.00: Jakob Appell

Fördjupning kl. 19.00: *Försoningen i en narcissistisk kultur*, Olof Edsinger

2/3 Passionspredikan kl. 18.00: Torbjörn Johansson
Fördjupning kl. 19.00: *Gud och det onda*, Torbjörn Johansson

9/3 Teologiskt forum kl. 15.30: *Härlighetsteologi och korsteologi*, Magnus Persson

Passionspredikan kl. 18.00: Göran Landgren

Fördjupning kl. 19.00: *Försoningen är svaret, men vad är frågan?* Magnus Persson

• **Magnus Persson**, präst och inspiratör i EFS, för många känd som pingstpastorn som upptäckte Luther, Rosenius och Giertz. Författare till boken *Kristi kyrka* och deltidspräst i Hammarbykyrkan i Stockholm.

• **Knut Alfsvåg**, professor i systematisk teologi på VID vetenskaplige høgskole i Stavanger, med ett brett forskningsspektrum: alltifrån kyrkofäderna, till Luther och avancerad religionsfilosofi. Knut är också ordförande för *Forbund for Bibel og Bekennelse* i Norge.

• **Göran Landgren**, kyrkoherde i Örby-Skene församling, uppskattad förkunnare vid tidigare FFG-arrangemang.

Vid gästföreläsarnas besök blir det extrainsatta *Teologiskt forum* på eftermiddagarna kl. 15.30–17.00, med fördjupning, samtal och diskussion om viktiga ämnen. Öppet för alla intresserade.

16/3 Teologiskt forum kl. 15.30: *Lösningen på det ondas problem*, Knut Alfsvåg

Passionspredikan kl. 18.00: Timo Laato

Fördjupning kl. 19.00: *Gud övergiven av Gud på korset?* Knut Alfsvåg

23/3 Passionspredikan kl. 18.00: Daniel Johansson
Fördjupning kl. 19.00: *Christus Victor: försoningen som seger över fördärvsmakter?* Daniel Johansson

30/3 Passionspredikan kl. 18.00: Rune Imberg
Fördjupning kl. 19.00: *Försonad med Gud, sig själv och medmänniskorna*, Fredrik Brosché

Vid årets bibelkonferens, som behandlar både forntida och nutida frågeställningar kring den heliga Treenigheten, medverkar utöver fakultetens lärare också några prominenta gäster. *Carl Beckwith* är en erkänd auktoritet på frågan om Treenigheten, med forskning kring de tidiga kyrkofädernas kristologiska och trinitariska förståelse, och hur deras tankar tagits emot i reformatorisk och luthersk teologi. Beckwith har författat volymen *The Holy Trinity* (2016) i serien *Confessional Lutheran Dogmatics*. Fakulteten blir ett av flera stopp under Beckwiths föreläsningsturné i Norden. *Frank-Ole Thoresen* är rektor på vår samarbetskola Fjellhaug i Oslo och tidigare missionär i Etiopien. Thoresens forskningsområde är missionsvetenskap, med inriktning på islam, kristendomsförföljelse och kontextuell ecklesiologi. *Jan Bygstad* är återkommande gästföreläsare på FFG. Nyligen utsågs han till hedersdoktor vid *Concordia Theological Seminary* i USA, för sitt mång-

åriga pastorala arbete med bibelteologi och sin klara bekännelse i den nordiska kyrkokampen. Inte minst hans många utläggningar av Gamla testamentet har gjort honom till en efterfrågad förkunnare.

Konferensen äger rum på Församlingsfakulteten, Ekmansgatan 3 i Göteborg. Ingen avgift, ingen anmälan. Kaffe serveras till självkostnadspris, lunch ordnar var och en för sig. FFG är helt beroende av insamlade medel och du stöder arbetet med din kollekt på konferensen eller genom gåvor i förväg via bankgiro 622-5387 eller SWISH 123 100 84 57 (ange "FFG gåva"). Mer info på hemsidan: www.ffg.se

Program

Fredag 13 mars

- 13.30–14.30 *What Happened on the Cross? With Special Emphasis on Contemporary Discussions, i.e. 'Cosmic Child Abuse'*, Carl L Beckwith
- 15.00–16.00 *The eternal functional subordination of the Son*, Carl L Beckwith
- 16.15–17.15 *Det lutherska bidraget till treenighetsläran*, Torbjörn Johansson

Carl Beckwith

Lördag 14 mars

- 9.30–10.30 *Guds pluralitet i Gamla Testamentet*, Jan Bygstad
- 11.00–12.00 *Treenigheten i Bibelns liturgi*, Timo Laato
Lunch på egen hand
- 13.30–14.30 *Gud och Allah*, Frank-Ole Thoresen
- 15.00–16.00 *Treenighetsläran i öst och väst: Konsekvenser för synen på människa och samhälle*, Fredrik Brosché
- 16.15–17.15 *Glädjen i Treenigheten*, Daniel Johansson

Frank-Ole Thoresen

Sommarbibelskola på FFG 30/7–1/8: En framtid och ett hopp

"Och den ljusnande framtid är vår" sjunger studenterna i studentsången. Alltfler har svårigheter att tro det. Men hur ser framtiden ut – ur ett bibliskt perspektiv? För världen, kyrkan och den enskilde? Och vilka konsekvenser får Guds tankar om framtiden för våra tankar, prioriteringar och vårt agerande? För vårt hopp? Var finns hoppet – i tilltagande hopplöshet? Var finns uthålligheten – i uppgivenhet? Och vad ska vi tänka om Bibelns ord att "slutet på allting är nära"?

Jag vet vilka tankar jag har för er, säger Herren, nämligen fridens tankar och inte ofärdens för att ge er en framtid och ett hopp. (Jer 29:11)

Jan-Erik Appell leder återigen bibelstudier på årets sommarbibelskola och fakultetens lärare har undervisning över ämnen som knyter an till temat. Utförligt program kommer inom kort, men notera redan nu datumet. Välkommen!

Examenshögtid för studenter på STM-programmet söndag 1 mars

För drygt ett år sedan hölls en högtidlig ceremoni för de första studenterna som avlagt examen på STM-programmet (Master of Sacred Theology), som FFG ger i samarbete med *Concordia Theological Seminary* i USA. Nu är det dags igen för några studenter, med ceremoni på FFG söndagen den 1 mars kl. 14.30. För detaljerad information, se hemsidan.

Ekonomi: Tack för förtroende och stöd!

I förra numret av *Hälsning* meddelades att FFG låg efter i gåvoinsamlandet och vi vädjade om en extra gåva.

Ett varmt tack till alla er, både tidigare trogna givare och nytillkomna, som har visat förtroende genom att sända ett bidrag! Tack vare er kan FFG nu påbörja en ny termin med en budget som i stort sett är i balans.

FFG står inför många nya uppgifter och möjligheter detta år, och vi går in i dem i tro på Gud som kallar och leder. Vi gör det tillsammans med er som delar visionen om en fri teologisk institution på Bibelns och den lutherska bekännelsens grund.

Som hemma fast borta – en student på bortaplan

Under en dryg vecka i november hölls det en kurs över Konkordieformeln i Wittenberg. Kursen ingår som en av flera i den masterutbildning som ges genom det samarbete som Församlingsfakulteten har med *Concordia Theological Seminary* (CTS) i Fort Wayne. Kursen samlade denna gång nio studenter från sju olika länder, varav en var tillrest ända från Rwanda. Läraren för just denna kurs har tidigare varit presidenten på CTS, Dr. Lawrence Rast, men denna gång hade han inte möjlighet och därför fick Torbjörn Johansson och Daniel Johansson ta över stafettpippen.

Kursens ”högkvarter” tillika inkvarteringsplats var den gamla latinskolan som byggdes 1564 alldeles intill Mariakyrkan där Martin Luther predikade vid 1000-tals tillfällen. Dagarna fylldes bland annat med fördjupad undervisning om de historiska händelser som ledde fram till Konkordieformeln, den skrift som författades i syfte att skapa harmoni mellan de grupper som av olika anledningar kommit i konflikt med varandra efter Martin Luthers död 1546.

Efter reformatorns död saknades det en självklar ledare för det lutherska reformationsarbetet och det uppstod flera konflikter som hade sin historiska förklaring i att den romersk-katolska kyrkan med hjälp av kejsaren och hans armé försökte återta kontrollen över de områden som blivit reformerade. Detta ledde till mer eller mindre genomtänkta eftergifter och teologiska ställningstaganden bland bekännarna av den Augsburgska bekännelsen.

Utöver de kyrkohistoriska skeenden som ledde fram till Konkordieformeln uppehöll sig undervisningen framförallt kring de olika artiklarnas bibliska motivering, teologiska

bakgrund och betydelse. En betydelse som på intet sätt har förlorat sin aktualitet för oss på 2000-talet. En stor behållning av en kurs som denna är just möjligheten för studenter och lärare att bo tillsammans och därmed kunna fortsätta samtalen och fördjupa gemenskapen med varandra efter lektionstid. Särskilt uppskattat var en gemensam utflykt till Leipzig där vi i Tomaskyrkan fick lyssna till några av de klassiska verken av Johann Sebastian Bach. Det kan också konstateras att den tyska matttraditionen föll flera av deltagarna i smaken.

För undertecknad var det en mycket uppskattad vecka. Trots att jag varit i Wittenberg ett flertal gånger innan såg jag fram emot kursen. Jag har ju läst på Församlingsfakulteten och är väl bekant med lärarnas goda förmåga att ge ljus och fördjupad kunskap i teologiska spörsmål. Jag tänkte därför redan på förhand att det skulle bli bra och jag skulle inte bli besviken. Det var som hemma på FFG, men på bortaplan. Det var inte utan stolthet över FFG jag överhörde några av mina medstudenter för varandra konstatera att lärarna på denna kurs tillhörde de mest uppskattade på hela masterprogrammet. Jag är glad över att fler än de som har möjlighet att studera på Församlingsfakulteten får ta del av den välsignelse som jag själv med flera har fått ta emot genom åren. Jag kan konstatera att samarbetet mellan Församlingsfakulteten och CTS är ett utmärkt sätt att få dela med sig av de gåvor som Gud ger åt olika sammanhang. ”Järn skärper järn, den ena människan den andra” (Ords 27:17).